

LA CAMPANA CATALANA

DONARÀ UN TOCH CADA DIMECRES
Y EXTRAORDINARIAMENT SEMPRE QUE CONVINGUI

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 26, BOTIGA — BARCELONA
La correspondencia administrativa á n'ca BIELET CANTIJOCH

Aquest número val 10 centims per tot Espanya
Després d'un més de sa publicació, 20 centims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ALS NÚMEROS ORDINARIS

Barcelona	1'50	trimestre			
Espanya	2'00	id.	4'00	mitj any	8'00 un any
Extranger	5'00	id.	10'00	id.	20'00 id.

LA MANYARIA DE MESTRE TONI



Ab las desferras d'una constitució reventada s'estan fent lleys especials, però... molt especials.

(Dib. de NANCX.)

UN HOME ESBELT



—Que encarcerat que, va!
—Es que la cotilla m'ha mal.

(Dib. de SMITH.)



La Carta desclosa de 27 de Mars dirigida a don Antoni López, editor propietari de La Campana de Gracia y L'Esquella de la Torratxa, ab tot y ser tan explicita y apremiant, fins ara no ha tingut resposta en cap d'aquests dos senmanaris.

Cas que no 'n tingui tampoch durant la present senmana (Senmana de Passió) se considerarà acabada la treva de la cortesia, y el Mestre Campaner, don J. Roca y Roca, dirà lo que fa al cas en el pròxim número.

CRÓNICA

AL VOLTANT DEL PROCÉS TERRORISTA

Una convicció se va sobreposant, y és la de que, de no haverhi hagut autoritats que subvencionessin a n'en Rull en qualitat de confident de la policia, no haurian esclatat tantas bombas a Barcelona.

D'aquest punt de vista no se n'ocurrà el Jurat, cenyit a la qüestió concreta que ha sigut objecte del procés; però se n'ocupa y preocupa ab preferència el gran Jurat de l'opinió pública, quals fallos tenen un valor moral extraordinari.

El desitj d'acert podrà invocarse com a circumstancia atenuant en el procedir de las autoritats; però que de cap manera exculpa la seva inhabilitat manifesta, la seva falta de pupila, la lleugeresa en el seu procedir.

Que en Rull és un home tortuós y enredador, no pot negarse; però aquestas mateixas circumstancias el fan sospitos desseguida. Té ademés en contra seva una altra qualitat: és excessivament verbós, y per lo mateix que la paraula la fa servir sempre pera dir mentidas y armar embolics, no s'concebeix que al poch temps de tractar ab ell pugui enganyar a algú, com aquest no badi molt ó no consenti que se 'l passejin. Diu l'adagi

catalá que primer és atrapat un embustero que un coix; y, ab tot, en Rull, coix y embustero a la vegada, s'ha passejat a tots els governadors ab qui ha tingut tractes, y la cosa duraria encara (aixís ho va donar a compendre 'l Sr. Ossorio en la seva declaració) de no haver esqueixat la grua alguns dels seus auxiliars, cansats de tenir que aguantar las estafadas del celeberrim confident.

Aquestas auxiliars, al desbotar contra en Rull, van desbaratar el plan del governador, que volia agafarlo ab las mans sobre la massa, és a dir, tirant una bomba ó fentia llansar. Però, mentres tant, las bombas no cessavan, y el plan que 's portava combinat el Sr. Ossorio quedava sempre defraudat. Podrá ell pretendre que tenia a n'en Rull extés sobre la taula de dissecció; però 'l fet és que l'individu subjecte als seus experiments actuava molt campant fora del gabinet anatòmic gubernatiu.

«Me pagas? Donchs hi haurá pau. ¿No m donas tot lo que 't demano? Donchs bomba va!»

¿Se necessitava una demostració més clara de la culpabilitat del sinistre negociant? El Sr. Ossorio volia, per lo vist, una prova material plena, flagrant; però ¿la tenim avuy aquesta prova? Y, ab tot y no possehir-la, ¿hi há ningú que dupli de que en Rull és l'autor de l'última tugada terrorista?

¿Tant temps de servir, sense haver prestat may cap servey real y positiu! En Rull representava sempre la mateixa comedia; y, ab tot, els que l'observavan y tenian motius de sospitar d'ell, l'auxiliavan ab diner y secundavan algunas de las sevas tramoyas. ¿Com s'explica, si no, el mutis de l'Oliua, preparat per en Rull y secundat per la policia, que l'acompanyá al vapor que, al conduhirlo a Australia, va substreurel a l'acció dels tribunals? Que era, el tal Oliua, un terrorista perillós, se diu; però 'l bon sentit aconsellava, en aquest cas, retenirlo, y may posarli pont de plata pera que s'evadís... a no ser que 's cregui que, pera assegurar la pau de Barcelona, el millor sistema consisteix en transigir ab els criminals, sense reparar en que aixís s'augmenta la seva importancia y 's multiplica 'l seu atreviment.

No sé pel clar si aquest sistema de lligar els gossos ab llançonissas sigué 'l que escullí com a més cómodo 'l Duch de Bivona. No tindria llavoras res de recomanable que s'alabés de que, durant el seu mando, no s'hagués tirat cap bomba; y menos encara seria d'alabar que en vigílias d'abandonar la seva insula, entregués a n'en Rull, com aquest aixís ho té declarat, una propina en pago dels seus bons serveys.

Y ¿com, el Sr. Manzano, que no volia donar diners pera que no 'l timessin, a l'ocórrer las explosions no va comprendre que era en Rull qui las armava en venjansa d'haverli negat els subsidis? Y ¿com no vá caure sobre d'ell ab tot el pes de la seva autoritat?

Las declaraciones d'en Memento, y sobre tot las d'en Tressols, són reveladoras de la deplorable situació que hem estat atravesant. Si l'últim preten saber cosas de gran importancia, ¿per qué no las revela públicament, ab tots els seus pels y senyals, tal com las sab, y calgui qui calgui? ¿No ha dit que estava dispost a jugarshi la carrera y fins la vida? Y donchs ¿qué 'l detura, qué 'l trava, per qué no s'explica?

«Ah!... L'opinió, el gran Jurat, ha acabat per comprendre que, paralelament ab el procés Rull, n'hi ha un altre que no s'ha instruit, en el qual no hi han intervingut ni jutges, ni fiscals, ni actuaris, y que, no obstant, palpita en l'ambient y regolfa en l'alarmada conciencia dels ciutadans de Barcelona. És el procés de l'ineptitud y la torpesa, ó, si 's vol, de la mala fortuna d'algunas autoritats, que, ab tota la bona voluntat que se 'ls vulgui reconeixer, no han estat a l'altura de la seva missió.

Y aquest procés, que probablement no se substanciará may, ni será fallat en forma de judici, constituheix un capítol deplorable afegit a l'història de las desventuras d'aquesta gran ciutat, tan mal compresa com pessimament regida, contra la qual, y a pretext de remeyarla, s'están forjant ara mateix novas midas de prevenció y repressió arbitraria, que vindrán a agravar els seus mals.

Els que tan mal ús han fet dels poderosos medis de que disposa tota autoritat en una qüestió en que l'esperit públich estava resoltament al costat d'ells, ¿quin ús farán de las terribles armas de que 'ls provehirá la nova lley d'excepció contra 'l terrorisme?

«Oh 'l terrorisme!... Si pera acabar ab un se 'n provoca un altre de pitjor, ¿qué hi guanyará ab tot aixó la desventurada Barcelona, tan ansiosa de pau, però de pau basada en la llibertat y la justicia?»

P. DEL O.



LA CRISIS DEL PARTIT REPUBLICÀ

Divergencias de criteri que produheixen una acció desconcertada: aquesta és la causa de la crisis que actualment atravesa 'l partit republicà espanyol. Però s'ha de dir la veritat: no todas las divergencias són sinceras: hi há qui, sense sentir la política radical, la preconisa ab el sol propòsit de captarse l'admiració y l'apoyo de la part més bulliciosa del partit.

Es l'història de sempre, que ha produhit constantment els mateixos resultats negatius. Las bullidas alimentadas al foch d'encenalls d'un revolucionarisme verbalista, són sempre passatgeras y estérils en resultats. Després de las ebullicions vénen las grans fredors, y las institucions enemigas continúan més seguras que may, enfonzant sas xucladoras arrels en la substancia d'un país incapés de redimirse.

Els engrescements de la passió a res conduheixen quan no 's disposa d'una forsa positiva pera traduirlos en actes d'alguna eficacia. Per aixó fins ara ha fracassat sempre 'l dilettantisme revolucionari.

Més valdria que 'ls homes de representació dintre del republicanisme espanyol, busquessin una norma d'acció concertada y armonisada ab la realitat, y purgada per complet de fantasmagorias sempre enervants. De certs elements que no 's gosan sinó devorant prestigis, se n'hauria de prescindir en absolut; aixís com tampoch s'hauria de comptar may ab fos qui fos que 's mostren incapés, en qüestions de conducta y procediment, de subjectarse als acorts y determinis de la majoria. Mal pot ser considerat com a bon republicà qui en tots els seus actes demostri tenir un rey al cos.

Hi há qui equivocadament atribueix al moviment solidari la causa de la crisis actual del partit republicà. És un error que salta a la vista ab sols considerar que ni un sol republicà solidari ha abandonat els seus compromisos republicans, y, en cambi, molts y valiosos elements, que no militavan ostensiblement en el republicanisme, aclaman avuy las solucions republicanas. Aixó ha produhit, principalment a Catalunya, bressol de la Solidaritat, un augment considerable en el contingent republicà. No negarém que certs exclusivismes d'altres temps han rebut un cop mortal; que avuy s'ha fet quasi impossible jugar a juntas y comités y realisar una política personalista ó de bandería; però aixó ho tenim nosaltres per una gran avantatge en lo atanyent a la serietat y al prestigi y fins a la sort definitiva de la causa republicana.

Els responsables de la crisis del partit són en tot cas els qui, encastellats en els seus exclusivismes, han vist ab rezel ó ab hostilitat manifesta un gran moviment d'opinió, que, per originarse en l'ànima de tot un poble, devía ser acullit ab entusiasme, principalment pels republicans. ¿Qué és més que acció republicana 'l desvetllament civich d'un poble en massa, resolt a fer ús dels seus drets de ciutadania?

Els que no han sapigut comprendre una cosa tan clara, a Catalunya s'han quedat sense elements, y fora de Cata-

lunya descentrats y sense órbita de acció: impotents els uns per falta de forsas; impotents els altres per carencia d'objecte.

Quan surgeix un moviment popular tan considerable, s'imposa una reforma total en l'organización y en els procediments dels partits polítichs: és en va llavoras tractar de ressucitar els gastats tòpichs d'altres temps, que restan sense aplicació práctica y positiva. Quan el partit republicà espanyol compregui que ell és l'hereu directe del moviment solidari, y a la Solidaritat apporti todas las sevas forsas, tot el seu entusiasme y el rich contingent de sos ideals polítichs y socials, cessará la crisis que avuy el pertorba, y renaixerá ab vida nova y més potenta que may.

P. K.



El *Progreso*, ab molta instancia, demana nous sacrificis pera ajudar a n'en Lerroux, que 's troba a l'emigració. Inicia a l'efecte suscripcions entre 'ls admiradors d'un home que, tot apuntant a la rrevolució, tira sempre de dret a la butxaca.

Comptant els 28.000 duros de Buenos Aires, els sacrificis més ó menos espontanis d'alguns amichs, entre 'ls quals s'hi conta 'l malaguanyat Sr. Guimet, las sumas d'importancia que representa la explotació de la «Fraternitat Republicana» del carrer de Corts y de la «Casa del Pueblo» del Carrer de Aragó, de qual generancia may ha donat comptes, y algunas otras gangas menos ostensibles, són molts els que no comprenen com en Lerroux pugui estar en tanta necessitat de fondos.

Bé es veritat que en Bonafoux, respecte a la seva estancia a París, va dir que menjava més que un penelló y bevía més que un bocoy; y aixó en certa manera podria explicar els seus apuros metálichs.

Els pous sense solera no s'omplen may.

Avuy l'Ajuntament de Barcelona celebrarà sessió extraordinaria pera ocupar-se exclusivament del pressupost de cultura.

No dubtem un moment que 'ls representants de todas las fraccions sabrán ferse dignes de la confiança de Barcelona, sobreposantse als efectes d'una campanya tan poch racional com apasionada y ab més miras a la consecució de un fi polítich, que a procurar el bé y la ilustració del poble barceloní.

Paraulas d'en Tressols al declarar en la causa terrorista:

«Jo he vingut aquí a dir la veritat abans que tot y per damunt de tot, encara que tinguin de portarme als Tribunals; y sápigas d'una vegada: en els atentats anarquistas, en el terrorisme, ademés de n'en Rull y 'ls seus complices n'hi há d'altres, y entre ells gent molt alta.»

Aquestas insinuacions varen produhir un gran efecte.

Peró encara és més gros el que ha causat el que no hajan tingut una consecuencia immediata.

¿Com se compren que no s'haja obligat a un home que diu saber tantas cosas, a no revelarlas ab tots els seus pels y senyals?

Quan no altra cosa, la justicia no pot consentir que hi haja ningú que jugui ab els nervis de Barcelona.

La senmana passada ho diguerem referintnos a n'en Rull, y avuy ho hem de repetir dirigintnos a n'en Tressols:

—¡Canta, verdum!

L'obstrucció sistemática a res conduheix, com no sigui a conseguir resultats



—Corriente, Señor de Rull: Vd, á explotar sus bombas, nosotros á explotar nuestros bombos: á ver si por fin matamos la «hidra.»

(Dib. d'APA.)



—¿Que véns del col·legi, maco?

El pare.—No, senyor. ¿No s'ha enterat de la conferencia del Sr. Albó, que diu que en els païssos de més cultura hi abundan els defraudadors? El noy no 'n tindrà pas ni gota de cultura.

(Dib. d'APA.)

contraris als propòsits dels que l'exerceixen.

Si en Maura tractés d'imposarse valguentse de la forsa numérica de la majoria, podria alegar, com á justificatiu de la seva conducta, la conducta dels obstructionistas, dihent: —Ja que aquests abusan del reglament, jo abusaré, ab el mateix dret, dels vots.

En cambi, l'obstrucció rahonada, basantse en la discussió detinguda y minuciosa del Projecte d'Administració local, desarma per complert á l'Amo Toni, qui 's veu obligat á acceptarla malgrat seu, carregantse de paciencia.

Perqué, si aixís no ho feya, cometeria una brutalitat, que podria tenir las més extraordinarias conseqüencias. De moment produhiria la protesta y potser la retirada de totas las minorias.

Veus aquí com, en aquest particular, al igual que en molts altres, no és la millor táctica política la més efectista.

Serveixi d'avertencia aquesta reflexió als que, volguentho tirar á tot á barato, las més de las vegadas comprometen l'èxit de las causas més justas.

En pro del projecte d'escolas graduadas, y per lo que 's refereix á l'ensaig de l'instrucció bisexual que 's projecta establir en dugas d'ellas, el Sr. Bastardas va aduhir un argument que no té volta de fulla.

L'instrucció bisexual no és cosa enterament nova á Barcelona. Tenim aquí una obra social de coeducació, apoyada principalment pels catòlics, benehida pel Cardenal, admirada per tothom: l'«Orfeó Catalá», y no se sab que may s'hi haja donat cap escándol dels que tant temen els enemichs d'aquest sistema.

¡Y cuidado que la Música, entre totas las Bellas Arts, és, potser, la més electrisadora!

Noys y noyas, fadrins y fadrinas, en l'«Orfeó Catalá» estudian junts, y l'institució no podria existir si junts no s'armenisessin.

No hi há, donchs, cap motiu racional que induheixi á sospitar que 'ls excellents resultats obtinguts en l'«Orfeó Catalá» no puguin alcansarse també en las escolas graduadas en projecte.

La lógica és una senyora molt rahonada, que s'eleva sempre per damunt de la preocupació, la que per la seva part es sempre una dona molt obcecada.

Deixemnos de declamacions tontas, y posem els dos principis cara á cara.

¿Que volem els partidaris de las escolas graduadas? Senzillament, que 'l poble trobi medi d'instruirse, respectant la llibertat de totas las creencias.

¿Qué pretenen els seus enemichs?

Senzillament, imposar á tots els alumnes que hi assisteixen una determinada ensenyansa religiosa.

Per part dels primers, la llibertat; per part dels últims, l'imposició.

Per part dels primers, l'ensenyansa del Catecisme voluntaria; per part dels últims, l'ensenyansa del Catecisme obligatoria.

Y ¿ab qui pot estar l'immensa majoria del poble barceloní, amant de la cultura y de la tolerancia? Y ¿ab qui han d'estar els mateixos catòlics que no vulguin profanar las sevas creencias erigintlas en una bandera política de partit?

Nosaltres consignem ab gust que, tant com més aumenta l'estridencia de la campanya ultramontana, tant més s'aferma la serenitat del poble de Barcelona.

GEROGLIFICH



Un sach que semblava ple, ... total ré.

(Dib. de NANCH.)

EL DIABLE... MUNICIPAL

Públich és ja que en Banyeta s'ha entrat á ca la Ciutat y, de mestre disfressat, vol perdre nostra animeta fent (jimpietat sense nom, que sols pensarho esborronal) qu'en pochos anys á Bar elona sápigat llegir tothom y que 'ls fills de Liucifer que las classes desempenyin sápiguen de lo que ensenyin y coneuguin lo extranger.

¡Banyeta! ¡Mal esperit! ¿Qué els mestre, potser, murriot, per sortit ab l'esteribot de que tothom sigui instruit? ¡Ahont vas ara ab la cultural! ¿No sabs que aixó és cosa herética? ¿De qué serveix l'aritmética? ¿Ab qué 's menja l'escriptura? ¡Instru! ¡el major dels crims! ¿Es dir que per moure guerra no 'n tens prou ab cel y terra que vols treure gent dels llims? Lo dit: aixó és criminal; és la tentació maligna y una endiabladura digna del diable... municipal.

Ja sé que res, ni á ningú, respectas; pro, francament, als del nostre Ajuntament els creyam lliures de tu. ¡Ells s'han ben rifat, vatúa, als seus candis electors! Els votarem regidors y ara resultan ab cú!

Més sapiguen que aquells plans de cultura y d'ensenyansa no 'ns donan gens de recansa á nosaltres, bons cristians; perquè en las sessions primeras que de cultura parieu, farem senyal de la creu y ¡au! de cap á las calderas!

PAU NYAP.



EL BULLIT DELS JOCHS FLORALS

Entre lo més selecte ó entre lo més exquisit de la nostra jove intel·lectualitat barcelonina—que dirían ells de sí mateixos—va caure com una bomba el Tritlleig de la setmana passada ab que LA CAMPANA CATALANA descobria 'ls propòsits de la capelleta de Micer Dalló respecte á elecció de reina de la Festa en els Jochs Florals vinents.

—Ah, fillets de Déu! ¡Ho sentissiu! Però és ben cert que alguna cosa deu passar en el galliner quan las gallinas escatainan tant. Si altra cosa no, n'hi há una que fa l'ou.

Y bé podria ser que Micer Dalló estés elaborantlo. Ell pensa, tanteja, insinúa... Els escolanets d'amén, á qui paga anomenanillos, furan y ensuman:

—¿A qui fariau reina, vos, si treguessiu la Flor?

—No ho sé. No me n'he preocupat. Com que no és probable...

—Donchs jo, si la tingués, faria reina á...

—Y ara!

Y aixís, la bola corre, 's comença á fer atmósfera, y á calcular com cauria la cosa.

Micer Dalló per sí mateix, no fa res. E, pur, si muove.

Ell, quan vingui l'ocasió, és l'home á propòsit pera dir:

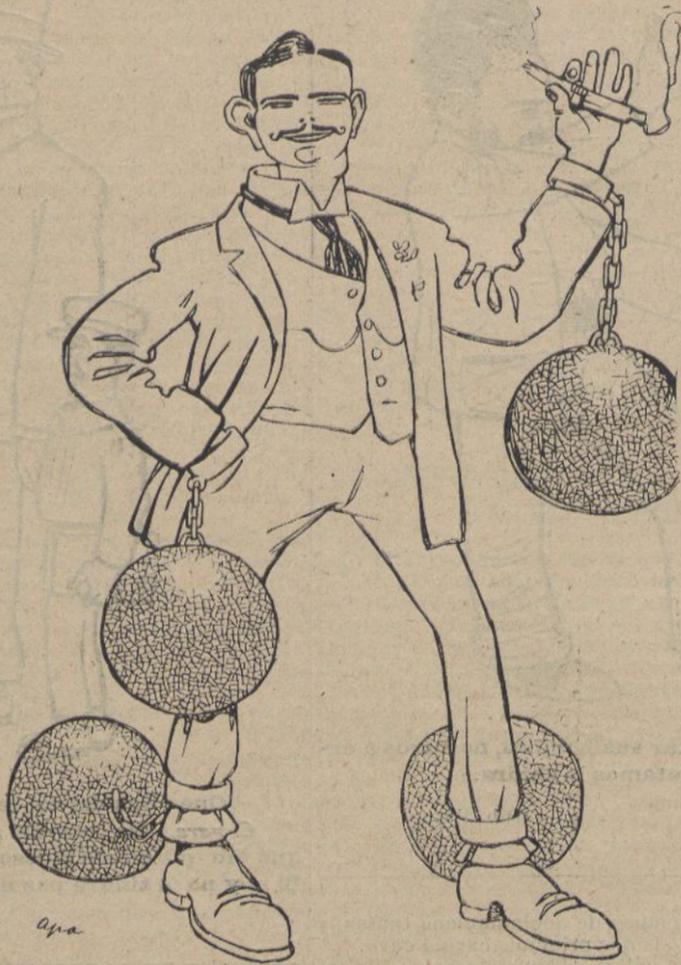
—Jo soch l'element que, en cas de convenir, estich disposat á nomenar daixó á la Daixó. Y jo, noucentistament, soch tota una figura.

Micer Dalló s'ha proposat enfonar els Jochs Florals, y ho conseguirá. Perqué, si aixó arriba á ferse, hi haurá la de San Quintín. La trencadura de don Domingo Sanllehy de días enrera, no compondrá res ab las moltas que hi haurá. Se sortiran ab la seva, tal vegada; però 'ls Jochs Florals serán morts. Y ells (y altres) tindrán la gloria d'haverlos dut al carner.

No n'hi havia prou ab la bancarrota material á que un dels mantenadors de l'any passat ab infantil inexperiencia, però ab sens igual audacia, va portar als Jochs Florals.

Tot aixó no és res al costat de l'excelsa y egregia *beautat* de la festa que 's prepara.

LO DEL LAMPISTA MISTERIÓS



—Ab tantas llunas com els he donat, ¿encara no s' han adonat de que jo soch el verdader lampista?

(Dib. d'APA.)

Y hi há més encara: 's tracta, ab motiu del cinquantenari, de regalar al Consistori, pera que quedi de propietat seva, un trono ab destí á la reina de la festa, que sia una obra espléndida, costejat per subscripció entre las ex-reinas. L' idea, d'un mantenador, mestre en Gay Saber, com tots els d'enguany, és excelent.

Lo que no ho és tant, ni gens decorós, és el propòsit de *sabrejar* á la reina de

la festa de 1888 fentli encapsalar la subscripció (ab tots el honors que de dret pertanyerfan á la més antiga de las ex-reinas), á cambi de que 'l trono que ella pagui (diguémho clar) l'estreni la nora.

¡Com cambian els temps! Abans déyam y ens engrescavam ab alló de:
*¡Rey y lladre quinze voltas!
 ¡Tu, que bregas sol y vern
 renegant sota las voltas
 socarrades de l'infern!*

Vull cantar-te las absoltas
 ab un himne d'odi eternal

Ara 'ns engresquem y entretenim ab aixó altre.

Y encara hi há més. Se diu que si pel Maig, certa senyora, per trobarse en *meses mayores* no assistís personalment á adornar la festa, delegaria á una venerable escriptora de la terra pera que la representés, rendint aixís un tribut d'admiració á las donas y á las escriptoras de Catalunya.

Recordémnos d'un més enrera... Y tinguem serenitat.

Encara hi som á temps. Si no 's vol defer l'erro, als que n'resultin agraciats...
¡Que sia l'enhonorabona!

En quant als Jochs de Barcelona sostinguts anys y panys, quan tothom se 'n befava, ab l'esfors de las honradas y liberals menestralfas barceloninas, aquests Jochs Florals hont han manegat, literaria y administrativament, portantlos al descrédit moral y material, gent que ni no més fentse *adjunts* havian demostrat el seu amor á l'institució y que per tot arreu l'havian bescantada (com va retreure molt bé un assistent á la darrera sessió del Cos); á l'arbre cinquantenari y potser caduch dels Jochs Florals de Barcelona:

—*Requiescat in pace.*

¡La destal s'acosta!
 Y, si está tant corcat, potser valdrá més.

¡Fémne bona llenya!

MIRANIUS.

ARTIGUEJANT

¡Oh pins meus! ¡Quants y quants días m'heu vist, á l'eixir el sol, pujant molt cansat la costa ben amarat de suhor, y més tart heu vist com seya sota 'l bell toldo verdós d'ahont penjen sarrells magnífics, ab els que adorneu el bosch! Ab carinyo jo us contemplo y us admiro, puix sou forts, forts y drets, qualitats raras que no abundan gaire al món. Si anar dret és vostra norma, de fermesa 'l símbol sou: las més terribles tempestas no us espantan poch ni molt. Més la fortalesa vostra té un límit, puix dintre poch l'enemich vindrá á trobrvos: la destal s'esmola. Jo de grat vos perdonaria, puix que á tots estimo prou, en pago d'aquells bells ratos que m'heu fet passar al bosch; pro, fills meus ara la llenya,



Entre espectadors.
 —¿Y la declaració den Ferrán?
 —Penjada.



Entre curials.
 —¿Que me 'n dius den Rull?
 —Que va esguerran la carrera.
 —¿Quina forrolla hauria fet si hagués tirat per comediant!



—Jo no 'm contentaré fins que 'm donguis un rull dels teus cabells.
 —¡Vaja, no siguis terrorista!

(Dibuix de NANCH.)

té una gran depreciació,
y al sé al temps de la tallada
jo quedo tallat del tot.
Bé ho veig prou que sou poétichs,
que sou dignes del meu bosch;
mes no puch ab vostras branques
pagar la contribució.
Y ara aplanaré una mica
totas les feixes millors;
y sembranthi blat, ó bé ordí,
y treballant sempre fort,
veuré si aplaco las ansias
de mon estómach traïdor
y d'aquest fisch que 'ns ve á veure
á cada trimestre un cop.
Perdoneume, donchs, pins nobles,
no porto mala interció.
Ni per vlls vos decapito,
ni per cobarts ni traïdors:
sols perque la poesia
ha fet niu en vostres cors
y sou pobres: la malura
que hi há més de teme al món.

L'AVI RIERA.

DELS CAMPANARS DE CATALUNYA

Badorch (Piera), 3 d'Abril.

Un setmanari catalá publicá en son darrer número una curta ressenya del meeting nacionalista republicá que diferents joves propagandistas vinguer-n á donar á aquest poble.

Dita ressenya és un teixit de disbarats, per no dir mentidas; no essent exacte que 'ls propagandistas fossin xiulats, sinó rebuts ab hospitalari afecte y fi 'ls aplaudits en alguns punts dels seus discursos.

El meeting tingué de celebrarse en la sala del café y no en la sala de ball, com s'havia projectat, perquè en dita sala hi há un reglament que diu: «No se permite blasfemar», y potser la Junta va creure que 'l mot de República era una blasfemia de las més grossas.

Aquí s corre la veu de que 'ls móvils que inspiraren aquella ressenya, tan tendenciosa, foren las contrarietats que á n'algú li originá 'l fet de no haverse deixat usar ó abusar de la paraula á un jove del poble que no sab llegir ni escriure.

Aixó no ho dihem per xafarderia: no més volem que 'l bon nom de la població quedi en el seu degut lloch.

Torre de Claramunt, 3 d'Abril.

De resultas de la carta escrita desde aquí y ab fetxa del 10 de Mars, un cert s'objete ab vara... de canya s'ha sortit de pollaguera fent la mar de ridiculesas; y després d'haver atribuit aquella carta á uns honrats fills del poble, ara las ha empresas contra eis treballadors d'un bosch no molt lluny d'aquí.

Que 'ns cregui 'l senyor de la vara susdita: refreni las sevas impacencias, sosseguis, y prengui til·la, que és bona pels nervis.

Y á n'el seu conceller, un de dos: ó páguil millor ó despátxil per burro.

Ja ho pot veure: és pel seu bé. En quant á n'alló de fer una escombrada de primera y á las queixas formuladas, ens hi referrem. Y no som sols.

TOCH DE MORTS

EN FRANCISCO ALIÓ

Va morir quasi de repent.

La música catalana deu á l'Alió grans honors: ell fou qui, ampliant la tasca dels folk-loristas, que 's limitavan á recullir las cansons populars, se dedicá á depurarlas y harmonisarlas ab talent y bon gust.

Aixis, aquellas preciosas flors camperolas penetraren en las ciutats, essent las predilectas d'alguns salons de música. Aixis també, ab las alas de papellona que las hi posá l'Alió, atravessaren las fronteras, donant á coneixer als refinats del mon enter que l'olvidada Catalunya possehia una música propia y genuina, inconfondible ab la de otras regións meridionals, l'única que era generalment coneguda com á música espanyola.

Al volum de *Cansons populars catalanas* ne seguí un altre de composicions originals del mestre sobre versos d'en Verdaguier, en Matheu, l'Apeles Mestres, en Guimerá y altres celebrats poetas de

la terra. En totas ellas hi resplandeix el coneixement de la nostra música realsat per una inspiració inestroncable.

Y l'Alió, que fou el felís iniciador d'una tendència que seguidament ha trobat un esbart de conreadors, com si desdenyés l'èxit merescut que havia trobat, se rendí molt prompte á las imposicions d'una incomprensible displicencia. Sens dupte vegé que, en aquest país nostre, l'art no basta pera subvenir á las necessitats de la vida.

Recordo que un día vaig reptarlo per no fer res, essent tant lo que podia. Y recordo que, ab aquella rialleta agre-dolsa que may se despintava dels seus llavis, me va respondre:

—El vendre bitllets dona més que la musiqueta.

Y venia bitllets, demostrant que aquí són més els que 's delectan tentant á la sort que 'ls que buscan una fruició espiritual en l'art.

Jo crech, no obstant, que l'Alió, que volia passar plassa d'escéptich sense esserho, haurá deixat entre 'ls seus papers, á l'anarsen del món, alguna cosa més que 'ls dos volums de música tan justament celebrats y que li asseguran sólida fama entre 'ls més afortunats impulsadors d'una de las més hermosas manifestacions de l'ànima catalana.

Fóra inexplicable que qui tant bé sabia cantar, si desdenyava la vulgaritat de la vida, no cantés alguna que altra vegada pera ell sol.

J. R. y R.

ENTRE TOCH Y TOCH

LA FIRA DE LAS PALMAS

—CULLIT AL VOL—

—¡Senyoreta! ¡Senyoreta! Compri una palma per aquesta nena tñ bufona!

—Sí, mama: cómpremela.

—Calla.

—Es que vull anar á benehirla.

—¿No ho sabs que cada any la venim á comprar el diumenge al matí, perquè van mes barato?

—No ho cregui, senyora. Aquest any no n'hi haurá pera tothom que 'n voldrá. Anirán escassas.

—¡Un palmó! Acabeume 'ls palmóns!

—¿Tot just som á divendres y ja gruéu pera acabarlos?

—Aixís fa més comerciant. Y ¿que us sembla que farem, aquest any, Borni?

—Si no plou, més que 'l passat. Alló va ser una desgracia. Ja sempre he dit lo mateix: á las frías pera anar be, no hi haurían de passar joves y noyas.

—¿Per qué? ¿No hi donan animació?

—Animació, sí, però no quartos. No més els veus passar fent l'ós amunt y avall, sense que comprin una sola estrellita. ¡A lo menos tinguessin criaturas! Sempre fora més fácil que venguessim algo.

—Noya, noya: miri quinas palmas més hermosas. Ja pot anar Rambla amunt y Rambla avall, que no 'n trobará pas d'altras com las mevas. Semblan d'or.

—¿A quin preu me la posará aquesta segona?

—Perqué és vosté, cinch ralets.

—¿Y si fos una altra?

—Deu. Jo soch aixís. Mirisela bé pels seus quatre costats: hi há una confecció en tota ella, que de such de paciencia, ja 's val, els cinch ralets. ¡Peró está tot tan abandonat, senyora!

—Ja te rahó, ja. Bé, embolquimela, pera que no se 'm vegi: donaré una sorpresa á la filloleta.

—¡Ep!... ¡Ep!... ¿Qui és l'amo d'aquesta parada?

—Tóful: aquest home 't demana.

—Vinch. ¿Qué volfa, senyor?

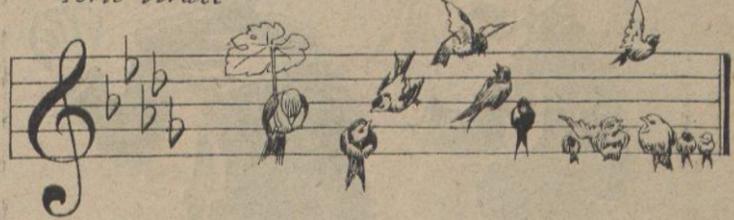
—Un ram pera aquest enmurriat, que no 'm calla fa dos días ab el malehit ram!... No sé qui 'ls va inventar els

FANTASÍAS, d'Apeles Mestres

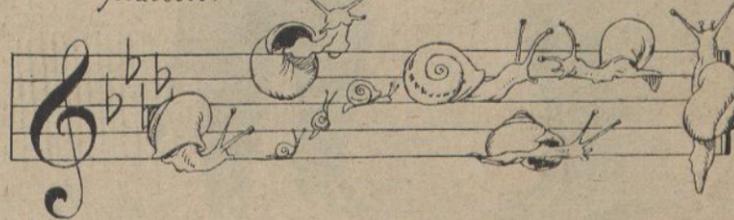
PLUJA D'ABRIL

Sinfonia en quatre temps

Forte vivace



Maestoso



Rallentando



Scherzando



rams ¡malehit sigal! Sort que no li acompanyaré jo al Pi: ja se 'n cuidarà sa mare. Jo soch francmasó...

—Setmesó?

—¡Set raves!... ¡Francmasó! Y ab molta honra, ¡malehit sigal!... ¿Quin vols? A veure... Tria, fill de Brama. ¡Deixa que tinguis deu anys! S'acabarà aixó dels palmóns. Ha d'anar á terra, aquesta costum. ¿No li sembla á vosté... ramera?

—Home: mentres jo visqui, que no hi vagi per terra: ¿no veu que jo m'hi guanyo la vida?

—¿Jo vull una palma! ¿Jo vull una palma!

—¡Nena, estiguis quieta! Dissapte te la compraré...

—No, dissapte; ara, ara.

—Que callis.

—¿Cómprili, senyora! ¿Veu, per quatre rals, quina boniquesa?

—Si fossin quatre rals no més...

—Ah... no n'hi comptaré un xavo més. Però després hi falta la confitura, y per poch que me 'n fassi ja puja sis ó vuyt rals. Y, després de tot el metge.

—¿Y per qué?

—Perque cada any em té una malaltia. Aixís que me n'he adonat, ja s'ha engolit tots els dolços.

—Fassila anar á benehir sense confitura.

—¡Y cal!... ¿La creu tan tonta? A més, jo vull que las vehinas vegin que sé fer bé las cosas. Abans de guarnir la palma ab quatre porquerías, primer no surt al carrer.

—Donchs quedis aquesta.

—Guárdimela, que passaré 'l vespre á buscarla.

—Noya: dóm deu céntims de llorer esfullat, que 'l faré benehir.

—Si sou servida.

—Molt bé.

—Y ¿qué 'n fareu, avia, del llorer, un cop benehit?

—Sis fullas darrera la porta pera espantar els bruixots y els mals esperits; una á cada balcó pera que no entrin per forat ni esletxa; y las otras pera l'estofat, que fa un plat bo de veras.

—¿La del estofat també es pels mals esperits?

—¡Cá! Es perquè la noya no 'l tasti: ve-yenthi la fulla li fa fástich y, aixís jo m'el menjo tot.

—¿Cómprim una estrella! Una estrella per cinch céntims.

—Apártat noya, l'any passat una mosca com tu, venent estrelas, em va donar tal trepitjada que 'm va fer veure totas las del cel.

—¡Agafeulo! ¡Agafeulo!

—¿Qué és? ¿Qué ha passat?

—Ha pegat un cop de puny á la cara d'una dona.

—Y ¿per aixó tanta brega? ¿Y donchs jo, que cada deu días li saccejo las costellas, qué m'haurían de fer á mi? ¿Que n'hi ha poca de civilisació encara! ¿Quan ho dich que encara estem en temps de *Maria Antonieta la reina de los Alpes!*...

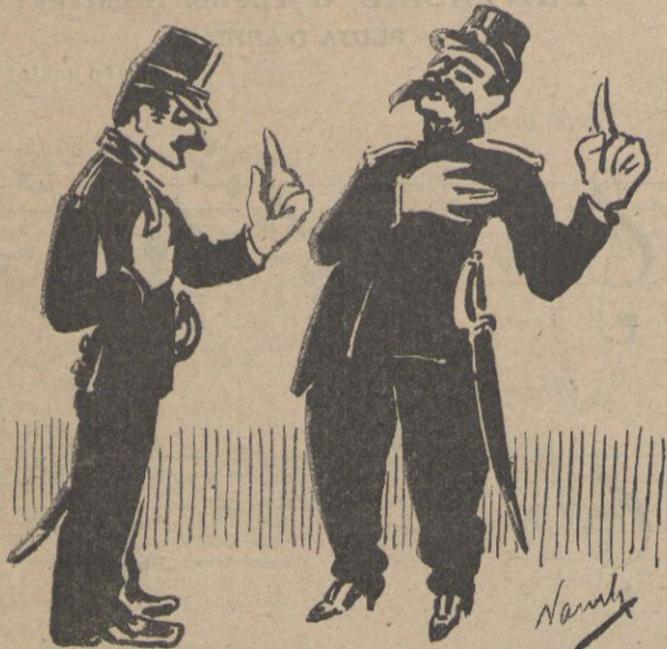
EMILI GRAELLS CASTELLS.



TEATRES

Aquesta setmana poca cosa hi ha. Potser és degut á que, com que ja 's fa y 's veu comedia á l'Audiencia, las empresas s'han acobardit y han agafat por als nous competidors.

« LOS HÉROES DE LA VIGILANCIA »



—Yo cubro el punto de mas peligro: la calle de la Bomba!
—Pues yo la calle de Rull!

(Dib. de NANCH.)

La Dora Baldanello se'n en ha anat de Eldorado, deixant y emportant un gratíssim recort. «A riuederci!» Y que sigui aviat.

Al *Principal*, ens serveixen la comedia sacra en 5 actes y 16 quadros, del gran Guimerà, *Jesús de Nazareth*. Feya ben bé una do'zena d'anys que no l'haviam vista. Va bé.

Y á can *Romea*, per no ser menys, ens donen el *Judas*, de Frederich Soler, que també feya temps que dormia. Tampoch va mal.

Sembla que 's vulguin fer revivre antigues rivalitats.

Al *Ticoll* entre *Hugonots* y *Lohengrin*, han anat barajando.

Al *Granola*, género chico del més chico, igual que al *Novetats*.

Dels teatres del Paralel y del *Principal* de Gracia, no 'n parlem.

Idem de lienzo
¡Peró d'un lienzo baratíssim!

N. N. N.

MÚSICA

LICEU.—En els dos últims concerts de l'«Associació Musical», hi ha intervingut directament el mestre Sant-Saëns.

El primer concert tingué poca novetat, per ésser conegudas totes las obras executadas, més sempre tenen interés las obras de Beethoven, sobre tot quan se tocan, com l'*Overtura de Leonora*, n.º 3, y quan Saint-Saëns posa las mans en el teclat.

Sens presumir de gran executor, no fa la gimnástica del piano, però 'l toca ab una justesa y una elegancia com ningú l'avenalja. Aixís mateix quan saluda al públich: sempre 's veu al cavaller, el senyor sense afectacions.

En el darrer concert, hi prengué part, junt ab en Saint-Saëns, el notable pianista senyor Granados. Abdós foren ovacionats.

Se tocá també una paráfrasis sobre *Enrich VII*, que resultá una fantasia de tarifa vella, per la qual no 's pot ju'jar la dis'ntida obra de l'autor de *Sansone e Dalila*.

Lo de més relleu del concert, fou un *septuor* de trompeta, per aquest instrument, piano y quarteto de corda, d'hermós efecte. Fou aplaudit el professor de trompeta senyor Rovira.

TROMPA INTRÉPIDA.

LLIBRES

CRÓNICA DE LA FIESTA DEL ARBOL.—La Junta de la Festa de l'Arbre, aquest anys ha lluhit publicant en un hermós volum la crónica dels actes de plantació realitzats en distintes poblacions d'Espanya. Nume osos fotografats adornan y donan interés á las ressenyas. De més á més, van intercaladas en el volu'n reproduccions dels arbres més famosos del món, entre ells el nostre Pi de las Tres Brancas, y autógrafos de personas notables y escriptors coneguts, entusiastas admiradors de l'arbre.

No podem resistir á la temptació de reproduhir la nota del nostre *Apeles Mestres*:

«Els uns vos dirán que l'amich de l'home és el gos; altres que és el cavall. Però 'l gos se torna rabios y 'l cavall se desboca: el gos mossega y 'l cavall tira cossas.

»No, l'amich de l'home és l'Arbre. Ell és no tan sols el seu millor amich, sinó 'l seu protector, el seu benefactor, l'únic de qui may té de temer engany ni traïdoria, oblit ni ingratitude. Ell li dona frescor á l'estiu y escalf á l'hivern; ell li perfuma l'aire que respira y li purifica de pestilencias; ell li tra'u la benéfica pluja y al mateix temps el defensa de las torrentadas devastadoras; ell li captiva la vista ab sas formas ja esbeltas, ja majestuosas, y ab sa verdor sempre variada; ell li exalta l'imaginació y li asserena 'l cor ab sas misteriosas armonías. Ell és lo Bo, lo Beli, lo Util... Jo tinc per mi que ell és el veritable rey de la Creació.

»El dia en que l'Arbre desaparegués de la Terra, l'home desapareixeria també; la Terra mateixa no tindria rahó d'ésser: fora un pedruscall esteril que voltaria inútilment per l'espai.

»Amém, donchs, l'Arbre! ¡Amemlo per ell y per nosaltres! Amar l'Arbre és amar l'Humanitat, amar la Terra, amar á Déu.»

LA MÁ DE MICO.—Rondalla en un acte y tres quadros, adaptació d'un quiento de W. W. Jacobs á l'escena catalana, per Salvador Vilaregut. Estrenada ab gran éxit en el *Círcul de Propietaris de Gracia*, y representada successivament á *Romea* y el *Principal*. Preu, una pesseta.

ASTRONOMÍA CÓMICA. Diálech en un acte y en vers, original de *Lluís Millá* y *Salvador Bonavia*.—Estrenat á *Romea* 'l 21 de Febrer d'enguany. Preu, un ral.

RATA SABIA.



CRÓNICA RIMADA

Escribint el catalá ab l'antiga ortografía, com fan uns quants, vindrá día que aquí ningú l'entendrá.

Ab una lletra no més, escrita segons la moda, si un llegeix el cap li roda. Vegin si és cert ó no ho és:

—Matant un jorn una ovelya, jo 'm vaig embrutar l'armilya; y després la meva filya va ferse un taly á la orelya.

—Dimars la meva costelya va lyensar una rialyeta perquè la vaig dú en lyotjeta á veure la *Reina velya*.

—Talyantme l'uly de poly, el dilyuns, ab gran trebaly, com no hi lyuco, em vaig fe un taly y per poch me torno foly.

Aixó será molt científich (no és que ho vulga críticá); però á mí, així, el catalá, me resulta un geroglífich.

EDUARD AULÉS.

¿No ho saben? Pels grans serveys fets á l'agricultura nacional, s'ha concedit la Gran Creu del Mérit Agrícola á n'en Pere G. Maristany.

—¿Tal galardó no és excessiu?

—Li dich que no.

—¿Per quin cultiu?

—Pel del meló...

Propi.

El procés d'en Rull és ara lo que distreu l'atenció: no crech que cap població tingui distracció més... cara.

¡Ganang! ¡Ganang! Se fa saber que 'l día 26 del mes actual se farán dos Sols y Ortegás, (a) dos Senadors per Guadalajara.

La *Gaceta* diu que s'elegirán, però...

¡qué ha de dir ella! Y, si realment els electors volan,

ans que votar com l'última vegada, que 's penjin valdrá més, ¡mala negada!

Diuhem que á Madrid, un jove y eminentíssim personatge que ha de venir ab motiu de las festas del Cinquantenari dels Jochs Florals, s'está passant el día ensajantse á dir:

—S'obra la festa... S'obra la festa... S'obra la festa.

Y:—Saca-bat la festa... Saca-bat la festa... Saca-bat la festa...

¿S'obra la festa aixís? Donchs, veraderament: *Sobra* la festa.

« ¡EY! »

S'ha dit que anirá á Madrid nostre «Orfeo Catalá»...

(¡Ey! s'ha dit.)

Veyam si tindrán ressó els cants catalans allá...

(¡Ey! dich jo.)

S'ha dit que un concert lluhit dará al *Teatro Real*...

(¡Ey! s'ha dit.)

Veyam quin cambi de tó pendrá la gent d'allá dalt...

(¡Ey! dich jo.)

PEPET DEL CARRIL.

Observació molt justa del senador Aramburu respecte á la nova ley sobre el terrorisme, ab que 'l govern te aterrosada á l'opinió lliberal.

«—Las midas que 'l govern pren per preventivas, són repressivas, y el seu efecte ha de ser com el que produhiria propinar arsénich á un malalt, com medi curatiu, no á petitas dosis, sinó en gran quantitat y tot d'un cop, que 'n lloch de curarlo 'l mataría.»

Ja fa molt temps que á ne 'l pobre malat l'arsénich de l'arbitrarietat li donan á toneladas.

El diputat solidari Sr. Garriga y Masó ha donat una conferencia á l'Ateneu de Madrid sobre *La qüestió catalana*.

Ha explicat l'ideal y aspiracions de la Solidaritat, que persegueix el millorament de Catalunya y de tot Espanya; y, segons els rotatius, ha sigut molt aplaudit.

Peró tot aixó no será obstacle pera que demá s'aixequi un *si-senyor* diputat qualsevol y exigeixi que s'expliqui d'una vegada qué és y lo que vol la Solidaritat Catalana. Allá son aixís.

AL VOLTANT DEL PROCÉS



Qui no vulgui polys...

Tres eran, tres,
las hijas de Elena...



Entre estudiants.

—Aquí no més sospenen que per cinch minuts.

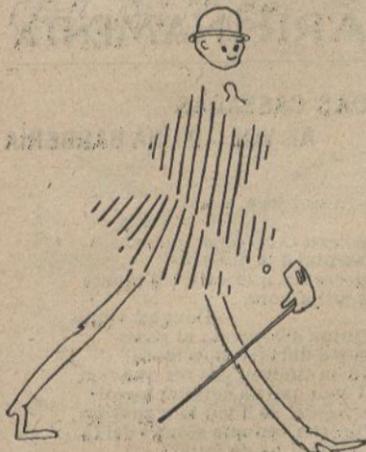
—Si, però sospenen molt sovint.

(Dib. de GAS.)

ELS DOS TERRORS

Aixó del terrorisme per tot se fica y ab tant y tant ficarse ja mortifica.

Ab la por de las bombas molts elegants



passan com una fletxa, serios, tivants.

Y ab la por de las bombas, las elegantas



giran sempre la vista més encar que antes.

Per hont, el terrorisme com may impera!... El terror de las bombas y la casera!

SALOMÓ.

(Ninots de J. JUNOY)

¿Vostés han vist aquella mena d'especie de manera de ciris pasquals de pedra picada que han de servir de banchs y fanals, tot á l'hora, en el nostre Saló de Sant Joan?

¿No?

Donchs vagin á véuren un que ja n'hi há quasi acabat davant del solar del «Globo Cautivo».

Y, un cop l'ha gin vist, á veure si s' volen jugar mitja pessetona contra una, á que és d'en Falqués, del gran Falqués!

El jutjat de París ha posat en llibertad, baix la flansa de quinze mil franchs, á l'enginyer Mr. Lemoine, inventor de la fabricació de diamants.

Gran mal se 'n farà, aquest senyor fabricant, de tenir entretinguts quinze miserables mil franchs, mentres li deixin exercir la seva industria!

EL TRABALL

—Al que digui que 'l treball és una cosa tan santa, li diré que viu de renda ó que 'l manté una bagassa; que 'l més bon treballador treballa de mala gana, y volguerho contradir és probar... que no s' treballa.

Vejam, ¿quí pot trobar gust en estar dins d'una gabia donant voltas á una sinia pera guanyar la pitansa y á las ordres d'un tirá que sempre fa mala cara; que si us distreyeu un xich ja vos tira latinada; que si feu un cigarrot ell pels ulls treu foc y flames; que si aneu á fer pipi (y el treball ne dona ganas) ja sembla que tingui por de que li anegueu la casa; que us vigila eternament com si fossiu d'or ó plata, y que á l'hora de plegar no us registra las butxacas pro vos las mira ab uns ulls que arriban al fons de l'ánima, com si en comptes d'un burgés, fos un capitá de lladres?

¿Si 'l que sofreix tot aixó diu que és sant y que li agrada, bé mereix, si no un presiri, un morralet y una albarda!

¿El treball... ¡Cástich de Déu si no és invenció satánica!

Es portal de la miseria, disfressa de la carpanta, presiri de l'honradesa, herencia de l'ignorancia, abreviatura del viure, progenitor de la rabia, grilló de la libertat, suplici sense esperansa, mort, en vida, de la vida, terror de la gent sensata, sant de qui tothom ne fuig y virtut que fa basarda!

Aixís deya un madrileny, y 'l Govern, que l'escoltava, treballa desde llavors per' que no s' treballi á Espanya.

PAU NYAP.

Terrorisme internacional... y per tant terrorisme eminentment legal.

Se tracta d'un canó eléctric de nou sistema, inventat á Inglaterra, tan tragó que s'empassa projectils de totas las dimensions, y tan propens al vómit que 'ls etjega ab una velocitat inicial de 5,000 metres per segon.

Contemporary Review, que és qui dona la noticia, assegura que aquest canó permetrá que dos ciutats tan distants com París y Londres, el dia que s'ho proposin se podrán bombejar mutuament.

¿Bomba va! Y pas á la Civiisació moderna, que, per ser la més potent, deu ser considerada com la més bona.

No s' compren que en Tressols, que galeja de saber tantas cosas, no las digui totas.

¿Si serán tenebrosos els misteris del terrorisme que no bastan á iluminarlos no un sol, tres sols!

A n'en Maura l'altre dia varen preguntarli:

—¿Vosté creu que s' farán las elecciones de regidors el mes de Maig?

Y ell va respondre tot decidit:

—Sí, senyor; pel Maig y ab el projecte aprobat.

Ja s' coneix que l'Amo Toni, en els seus ratos perduts, es dedica á l'aquarela.

Per aixó li podem dir:

—¡Ay, mestre! Lo que 't proposas t'ho haurás de pintar.

Va declarar el Sr. Ossorio que tenia á n'en Rull sobre la seva taula de dissecció.

Peró al pensar que, á pesar de tenirlo aixís, en Rull continuava tirant bombas, se 'n venen á la memoria, algun tant modificats, els famosos versos de Alarcón:

«Gozan de buena salud los muertos que disecáis.»

Un dels primers actes realitzats per l'eminent mestre Saint-Saëns en el seu últim viatge á Barcelona, ha sigut fer una visita de cortesia al no menos eminent arcaide de la ciutat, senyor Sanllehy.

Saint-Saëns y Sanllehy. Els sants se troban, que las montanyas no.

SAL DE CARDONA

A la pescateria: Una dispesera de las repatanias s'atura davan' d'una panerada de pe'x.

—¿Ja és fresch aquest bessuga?

—No ha de fer més que mirarsel: encara és viu.

La dispesera, que en tot té que dir:

—Lo que és viu no vol dir que sigui fresch.

Es lo que estave pensant mirántmela á vosté.

Un periodista casat de poch, arribá á casa seva y trobá la seva dona molt capicada llegint un llibre.

—¡Ola, rateta!

—¡Ola, maco!

Y res: li geix que llegirás. Passan cinch minuts.

—¡Noya, no t'has tornat poch aplicada!

Ella, aixecant els ulls:

—¡Oh, y que soch tonta! Tu m'ho dirás, lo que vuli saber. Escolta: ¿en qué s' coneix que una cosa está escrita en vers?

El marit queda sorprés de moment, y respon, tot fent embuts:

—¡M'has fumut!... Quasi no ho sé... ¡Avuy dia els versos es distingeixen tan poch de la prosa!...

MÁXIMAS Y CABORIAS

¿Qué és un Museu? L'hospital de las obras d'art.

A. HALLAYS.

¿Qué és la mort pera l'home del camp? La fi d'una llarga y feixuga jornada de treball.

TOLSTOI.

Se diu «l'esperit de partit»: s'hauria de dir «la bestiesa de partit».

DE FALLOUX.

L'art és una llengua universal que cada hu parla ab son propi accent.

DUJARDIN-BEAUMETZ.

Els reys son els esclaus de l'história.

TOLSTOI.

El temps no és diner: es esperansa.

A. GODARD.



—Si no 'm compres un altra pell, en quatre dias quedaré sense.

—A n'aquest pas, qui quedará sense pell en quatre dias, seré jo.

(Dib. d'ESTEBE.)



—Deu menjar molt, aquest gos?

—Ca, no ho cregui! Figuris que va neixer un divendres de quaresma.

(Dib. de GRAU.)

Ferás: uns animals com els demás, que, per esser els únics que no s' deixan menjar per l'home, l'home els anomena feras.

GIRARDIN.

CANTAR

El ministre, el diputat, el capellá, el magistrat, el militar, el fiscal, el governador, l'empleat... són l'element oficial.

El comerciant, l'industrial, el botigué, el propietari, l'artista, l'intellectual, el pagés, el proletari... són l'aliment oficial.

TRENCATS

Llegiu.—Obtindreu alivi instantani y radical curació de vostres mals usant els moderns braguers de l'especialista Torrent. No molestan ni fan bullo, quedant enmotllats com un guant. Homes, dones y nois deuen usarlos. Contenció absoluta, curació prompta y comoditat inmensa, s'obtenen ab tan maravellosos braguers. No comprar sense veure abans aquesta casa. **Unió, 13, botiga-Casa Torrent.**

LA PUBLICIDAD

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: 1 pesseta cada edició
Fora: 4'50 pessetas trimestre
» 16 pessetas any

Dintre de Barcelona LA CAMPANA CATALANA y La Publicidad passadas á domicili, 1'40 ptas. al mes.

LIBROS RECIENTEMENTE PUBLICADOS

- LA SANGRE DE CRISTO.—Preciosa novela andaluza por J. LÓPEZ PINILLOS Ptas. 3
- LA SIRENA NEGRA.—Última novela inédita de E. PARDO BAZÁN » 3'50
- LOS VENCEDORES. (Las luchas de nuestros días).—Novela por M. CIGES APARICIO. » 3
- LA CORDA VIVA.— Un tomo de XX poesías por E. GIRBAL JAUME, ab un prólech de D. JOSEPH ROCA Y ROCA » 3

Grandes descuentos á los corresponsales de LA CAMPANA CATALANA
Dirigir los pedidos y solicitar Catálogos al representante **Pedro Solaesa-Culebra, 28-BARCELONA**

L'APLECH DE LA SARDANA



Davant de «Villa - Juana.»



Per la montanya.

(Fot. de BRANGULÍ.)

Montero, Armijo, Moret, Romanones, Salvador, Canalejas y Gasset...

¡Que bé digné en Campoamor!
—No existe más que una verdad, y es esta:
no vale nuestra vida lo que cuesta.

Home polítich de gran activitat fou el barbut D. Alexandre Pidal.

Però ara fa molt temps que no 's maneja.

—Altra feina hi há—diu ell.
Y la seva feina consisteix en agabellar càrrechs y sous.

Ultimament ha pescat la Presidencia del Consell d'Administració de la Tabacalera, que és una breva colossal.

La suma anual dels sous que disfruta aquest aprofitat polítich ascendeix á 60,000 duros.

Un criader de sangoneras refundit en una sola.

En Soriano, á propòsit del meeting del Frontó Condal de Madrid, en el qual se doná un espectacle tant trist d'incultura, digué que las imposicions d'abaix són com las cataratas dels rius.

Nosaltres creyém que, quan no tenen altre objecte que pertorbar als partits y desprestigiar als homes que valen, ja ho són com las cataratas, però com las que 's forman als ulls produhint la ceguera, las tentinas, las topadas y las caigudas,

Ventatjas dels trustos oficials.

La Societat General Sucrera, que feya anys no repartia dividendo, ha acordat distribuir á compte, 15 pessetas per acció.

L'Estat, per medi dels procediments monopolistas, té l'habilitat de convertir en bon sucre la bilis del pobre país explotat.

En Maura s'ha decidit á imitar á n'en Romero Robledo reunint de nit als diputats de la majoria y obsequiantlos ab un thé.

El thé ab pastas endolsa 'l paladar, y paladars endolcits, voluntats enllemnidas.

Y després que ja ho diu l'adagi:
—Val més un té que un te daré.

Llegeixo:

«A Saragossa sigué detingut un individu perquè tenia cara de terrorista.»

Ja és extrany. Perqué difícilment se pot saber en qué consisteix una cara de terrorista.»

Sobre tot en un país com el nostre, en el que lo que abunda són las caras de aterrorisats.

A Albí (Fransa) van entrar lladres en el Palau de Justicia, apoderantse d'uns mil franchs.

Naturalment que la justicia no va veure res.

Com que á la pobreta la tenen sempre ab una vena als ulls!...



XARADAS CASSADAS

AL VOL... D'UNA BARBERIA

I
—¿A qui toca, ara?

—Vosté
tercera inversa-primera...
assentat á la dos-tres-
invers-hu que estich d'espera
fa mitja hora...

—Donchs, veniu...

¡Quina dos-primera al revés

vaig á deixarli més mac! ..

No 'm tindreu pas res que tres.

¿Voleu que us deixi el bigoti?

—¿Segon! se 'l pot ben guardar,

Tot: ¿no veu que si me'l deixa

á vosté li ha de faltar?

II
—¡Ay!

—¿Qué?

—¡Ja m'has tallat, Tot!

¿Mira: veus? ¡Ets un barber

de tres-dos! ¡Barbaritats

prima-invers el que sabs fer!

—Peró, calmis, home: aixó

no ha estat res, al tres, Manel...

—¿Que no ha estat res?... ¡No crech pas

que 'm tornis á pendre 'l pel!

J. MORET DE GRACIA.



LA DONA «IRREBATIBLE»

El meu amic Garibaldi diu que la dona és la bestia més hermosa de la creació. Y sosté 'l dictat de bestia dihent que 'ls hi serveixi de res el seu suposat talent.

No obstant, hi ha donas que no cauhen may, á las que no se las pot abatre de cap manera. Una mena de mujeres irrefutables, més tossudas que un ase tossut. Perque, dit sia en honor dels ases, n'hi há que—¡aninacions!—no 'n són gens.

Y aquesta dona irrefutable no creguéu que s'hagi d'anar á buscar ab un fanal, ni molt menos. ¡No, senyors! Está á l'alcans de tolas las fortunas y és ben barata de mantenir.

Y aquí del meu secret y de la meua sabiesa.

Receta para hacer una mujer asegurada de caídas:

Talléu ó partiu pel mitj una bala de fusell.

Enganxéula després sobre una rodella, tallada, rodanxa, ó com volgueu dirli, de tap de suro.

Fixeu, enganxeu ó claveu, per qualsevol procediment, una nina ben lleugera damunt de la peana de suro. (Una d'aquestas ninetas de celuloide, per exemple.)

Y aquesta nina, aquesta dona, sempre estarà dreta, per esforços que feu pera ferla ajaure.

Y una dona que may s'hi deixi caure, ¿qui 'm negará que és mitja garantia y que és mitja tranquilitat en els temps que corren?

SALOMÓ.

CORRESPONDENCIA

E. R. M.: Verdaderament és massa semblant.— J. C.: El seu conte «La Felicitat» está bé relativament, però no encaixa ab el caràcter jocós ó agressiu del nostre periòdic. Envihi cosas de broma. Deixis de simbolismes amorosos. ¡¡ Samassilla !! ¡¡ Samassilla !!—P. P. L.: Els versos que envia, com á versos originals de vosté, están molt bé. Ara, com á versos originals de vosté, están... «afanats». Vosté será una bona persona, però lo que ha fet és una «sinvergüenceria». Li dich en castellá pera que li fassi més mal. A la segona li posaré 'l nom en lletres de pam y mitj. Y quan torni á veure lletra de vosté 'm cordaré l'americana.—J. de M. y B.: «L'Instantània» ja está bé. Però ¿á quina secció ho enquibim? Ne n'hi há. Envihi cosas festivas.—J. M., Girona: No están bé.—A. Q.: Es «fent» y no «fen».—M. C. O.: No tenim secció apropiat.—Manel del Sisé: ¡Uval! Anirá.

GARIBALDI.

Tobella y Costa: Asalto, 45 - BARCELONA.